

**Powiatowe Centrum Pomocy
Rodzinie w Olsztynie**

Ocena zasobów pomocy społecznej na rok 2011 Powiatu Olsztyńskiego

Autorzy:

Zespół pracowników PCPR w
Olsztynie

1	WPROWADZENIE	3
2	OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ W POWIECIE	4
2.1	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	4
2.2	Dane o korzystających z pomocy społecznej	5
2.3	Wybrane usługi pomocy społecznej	10
2.4	Instytucje pomocy społecznej	11
2.5	Zwiększenie zasobu pomocy społecznej	13
2.6	Kadra powiatowych centrów pomocy rodzinie	17
2.7	Koszty prowadzenia i utrzymania zasobu pomocy społecznej	18
2.8	Środki finansowe na zadania własne i zlecone w obszarze pomocy społecznej	19
2.9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi – zadania zlecone w obszarze pomocy społecznej	21
2.10	Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej	22
2.10.1	Wskaźnik profesjonalizacji kadry PCPR	22
2.10.2	Wskaźnik wykształcenia pracowników socjalnych	22
2.10.3	Wskaźnik profesjonalizacji pracowników socjalnych I	23
2.10.4	Wskaźnik profesjonalizacji pracowników socjalnych II	23
2.10.5	Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej	23
2.10.6	Wskaźnik pracy socjalnej PCPR	23
2.10.7	Wskaźnik obciążenia pracowników socjalnych PCPR	24
2.10.8	Wskaźnik kontraktów socjalnych	24
2.10.9	Wskaźnik interwencji kryzysowej PCPR	24
2.10.10	Wskaźnik reintegracji społeczno-zawodowej	25
2.10.11	Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w środowiskowych domach samopomocy	25
2.10.12	Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w mieszkaniach chronionych	25
2.10.13	Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w domach pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym	26
3	WNIOSKI KOŃCOWE	27

1. WPROWADZENIE

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie, powołane uchwałą Nr IV/20/99 Rady Powiatu w Olsztynie z dnia 28 stycznia 1999r., jest samodzielną jednostką organizacyjną Powiatu Olsztyńskiego wykonującą zadania własne i zlecone Powiatu z zakresu pomocy społecznej.

Do zadań jednostki z tego zakresu, zgodnie z art. 16a ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 z póź. zm.) należy obowiązek przygotowania oceny zasobów pomocy społecznej Powiatu w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej oraz przedłożenie w/w oceny, co roku do 30 kwietnia radzie powiatu, a do 30 czerwca sejmikowi województwa właściwej jednostki samorządu terytorialnego.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 z póź. zm.) pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadania pomocy społecznej realizowane są w szczególności poprzez: przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń, pracę socjalną, prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej, analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, realizację zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych oraz rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

W tabelach zasobów pomocy społecznej Powiatu Olsztyńskiego zawarte zostały w szczególności dane liczbowe dotyczące: korzystających z pomocy społecznej, usług i instytucji pomocy społecznej, kosztów prowadzenia, utrzymania oraz zwiększenia zasobu pomocy społecznej powiatu, środków finansowych na zadania własne i zlecone oraz kadry Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie, w latach 2010 - 2011 oraz prognozy roku następnego.

Zebrane informacje są podstawą do planowania budżetu na rok następny, a możliwość porównania wskaźników, zawartych w przedstawionym dokumencie, pozwala na ocenę wzrostu lub spadku występujących zjawisk i problemów społecznych a także umożliwi określenie skali zapotrzebowania na usługi i świadczenia z zakresu pomocy społecznej.

Ocena zasobów pomocy społecznej w przedstawionej formie przygotowana została po raz pierwszy, zastępuje ona od 2012 r. dotychczas przygotowywany przez jednostki samorządu terytorialnego bilans potrzeb pomocy społecznej.

Za pośrednictwem Statystycznej Aplikacji Centralnej, powyższa ocena przekazana zostanie do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie, a po dokonaniu zbiorczego zestawienia z całego województwa do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Przedstawione tabele, w części rodzinnej pieczy zastępczej, nie odzwierciedlają w sposób adekwatny stanu faktycznego, ze względu na niedostosowanie wartości merytorycznych kolumn do zapisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej a bazują jedynie na zapisach ustawy o pomocy społecznej.

2. OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ W POWIECIE

2.1. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

DANE O SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ W POWIECIE (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognozy roku następnego
		Rok 2009	Rok 2010		
Liczba gmin ogółem	1	12	12	12	X
Z tego:					
Gminy wiejskie	2	7	7	7	X
Gminy wiejsko-miejskie	3	5	5	5	X
Gminy miejskie	4	0	0	0	X
MIESZKAŃCY POWIATU (w osobach)					
Ogółem	5	116 766	118 954	120 045	X
W tym:					
Kobiety	6	59 115	60 286	60 889	X
Mężczyźni	7	57 651	58 668	59 156	X
Bezrobotni ogółem	8	7 687	7 574	7 801	X
Bezrobotni długotrwale ogółem	9	2 677	3 256	3 681	X
Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	10	2 273	1 867	1 903	X
PODMIOTY GOSPODARCZE					
Liczba ogółem zarejestrowanych podmiotów na terenie gmin powiatu	11	8 991	9 617	0	X
Liczba spółdzielni socjalnych ogółem działających na terenie powiatu	12	0	0	1	X
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA					
Liczba szkół średnich	13	15	15	14	14
W tym: liczba szkół przygotowujących do zawodu	14	10	9	8	8
Liczba szkół wyższych	15	0	0	0	0
Liczba szpitali	16	2	2	2	2
Liczba sal widowiskowych (kino, teatr itp.)	17	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognozy roku następnego
		Rok 2009	Rok 2010		
Liczba obiektów sportowych (boiska, hale sportowe, stadiony)	18	0	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	19	0	0	0	0

2.2. Dane o korzystających z pomocy społecznej

W pozycji "usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków" w wierszach 33 i 34 wpisano wartość "0", co nie odzwierciedla rzeczywistego stanu wypłaconych świadczeń.

Powyższe wynika z faktu, iż jednej osobie można przyznać większą liczę świadczeń np. pomoc na naukę, pomoc rzeczową na zagospodarowanie i dofinansowanie do stacji. Ponadto pomoc pieniężna na kontynuację nauki jednej osobie może być wypłacana przez 12 miesięcy, co daje 12 świadczeń.

Mając na uwadze powyższe, faktyczna wartość wiersza 33: w roku 2009 wynosi – 731, 2010 – 816, rok oceny – 835, prognoza roku następnego – 840, natomiast wiersz 34: w roku 2009 wynosi – 193, w 2010 – 159, rok oceny – 194, prognoza roku następnego – 200.

Diagram nie przyjmuje, niestety tych danych.

DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W POWIECIE (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognozy roku następnego
		Rok 2009	Rok 2010		
PRZYCZYNY ŚWIADCZEŃ					
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	1	1 812	2 069	1 891	1 789
W tym: korzystanie długotrwałe	2	0	0	0	0
Liczba świadczeń pieniężnych	3	1 785	1 751	1 605	1 780
Liczba świadczeń niepieniężnych	4	193	159	194	200
Liczba rodzin ogółem	5	1 538	1 440	1 261	1 389
SIEROCTWO					
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	6	0	0	0	0
Liczba świadczeń pieniężnych	7	0	0	0	0
Liczba świadczeń niepieniężnych	8	0	0	0	0
RODZINY ZASTĘPCZE					
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	9	414	395	390	393
Liczba rodzin ogółem	10	240	238	234	239
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE					
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	11	36	27	25	20

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognozy roku następnego
		Rok 2009	Rok 2010		
Liczba jednostek organizacyjnych	12	4	4	3	3
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ					
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	13	1 054	935	770	1 150
Liczba świadczeń pieniężnych	14	1 054	935	770	1 150
Liczba świadczeń niepieniężnych	15	0	0	0	0
Liczba rodzin ogółem	16	1 054	935	770	1 150
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA					
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	17	0	0	0	0
Liczba świadczeń pieniężnych	18	0	0	0	0
Liczba świadczeń niepieniężnych	19	0	0	0	0
Liczba rodzin ogółem	20	0	0	0	0
PRZEMOC W RODZINIE					
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	21	0	0	0	0
W tym: korzystanie długotrwałe	22	0	0	0	0
Liczba świadczeń pieniężnych	23	0	0	0	0
Liczba świadczeń niepieniężnych	24	0	0	0	0
Liczba rodzin ogółem	25	0	0	0	0
W tym:					
OFIARA PRZEMOCY					
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	26	0	0	0	0
W tym: korzystanie długotrwałe	27	0	0	0	0
SPRAWCA PRZEMOCY					
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	28	0	0	0	0
OCHRONA OFIAR HANDLU LUDZMI					
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	29	0	0	0	0
Liczba świadczeń pieniężnych	30	0	0	0	0
Liczba świadczeń niepieniężnych	31	0	0	0	0
USAMODZIELNIENIE PEŁNOLETNICH WYCHOWANKÓW					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognozy roku następnego
		Rok 2009	Rok 2010		
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	32	106	114	113	115
Liczba świadczeń pieniężnych	33	0	0	0	0
Liczba świadczeń niepieniężnych	34	0	0	0	0
W tym:					
OPUSZCZAJACY RODZINY ZASTĘPCZE					
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	35	68	78	76	76
OPUSZCZAJACY PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE					
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	36	34	32	30	35
INTEGRACJA CUDZOZIEMCÓW					
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	37	1	0	0	0
W tym: korzystanie długotrwałe	38	0	0	0	0
WYBRANE ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE WYPŁACANE PRZEZ POWIAT (decyzje administracyjne)					
RODZINY SPOKREWNIONE Z DZIECKIEM - OGÓŁEM					
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	39	283	275	272	0
Liczba rodzin ogółem	40	198	200	200	0
W tym:					
Pomoc pieniężna dla dziecka					
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	41	283	275	272	0
Pomoc pieniężna na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka					
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	42	283	275	272	0
RODZINY NIESPOKREWNIONE Z DZIECKIEM - OGÓŁEM					
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	43	33	27	21	0
Liczba rodzin ogółem	44	23	18	16	0
W tym:					
Pomoc pieniężna dla dziecka					
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	45	33	27	21	0
Pomoc pieniężna na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognozy roku następnego
		Rok 2009	Rok 2010		
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	46	28	27	21	0
RODZINY ZAWODOWE NIESPOKREWNIONE Z DZIECKIEM					
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	47	98	93	97	0
Liczba rodzin ogółem	48	19	20	18	0
W tym:					
Pomoc pieniężna dla dziecka					
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	49	79	73	79	0
Wynagrodzenie osoby za pełnienie funkcji wielodzietnej zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodziny zastępczej					
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	50	14	14	13	0
Liczba osób w rodzinie świadczeniobiorcy	51	80	77	79	0
RODZINY WIELODZIELNE					
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	52	67	64	67	0
Liczba rodzin ogółem	53	14	14	13	0
W tym:					
Pomoc pieniężna dla dziecka					
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	54	53	50	54	0
RODZINY SPECJALISTYCZNE					
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	55	2	4	5	0
Liczba rodzin ogółem	56	1	2	2	0
W tym:					
Pomoc pieniężna dla dziecka					
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	57	1	2	3	0
Wynagrodzenie osoby za pełnienie funkcji specjalistycznej zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodziny zastępczej					
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	58	1	2	2	0
RODZINY O CHARAKTERZE POGOTOWIA RODZINNEGO					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognozy roku następnego
		Rok 2009	Rok 2010		
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	59	29	25	25	0
Liczba rodzin ogółem	60	4	4	3	0
W tym:					
Pomoc pieniężna dla dziecka					
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	61	25	21	22	0
Wynagrodzenie osoby za pełnienie funkcji zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodziny zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego					
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	62	4	4	3	0
ŚWIADCZENIA DLA PEŁNOLETNICH OSÓB OPUSZCZAJĄCYCH RODZINY ZASTĘPCZE					
Liczba osób, którym przyznano decyzje o świadczeniu przez PCPR	63	68	78	76	76
W tym:					
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie					
Liczba osób, którym przyznano decyzje o świadczeniu przez PCPR	64	12	7	7	7
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki					
Liczba osób, którym przyznano decyzje o świadczeniu przez PCPR	65	65	73	71	70
ŚWIADCZENIA DLA PEŁNOLETNICH OSÓB OPUSZCZAJĄCYCH PLACÓWKI					
Liczba osób, którym przyznano decyzje o świadczeniu przez PCPR	66	34	32	30	35
W tym:					
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie					
Liczba osób, którym przyznano decyzje o świadczeniu przez PCPR	67	5	7	4	5
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki					
Liczba osób, którym przyznano decyzje o świadczeniu przez PCPR	68	21	20	17	20
SPECJALNE OŚRODKI WYCHOWAWCZE					
Liczba osób, którym przyznano decyzje o świadczeniu przez PCPR	69	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognozy roku następnego
	Rok 2009	Rok 2010		
W tym:				
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie				
Liczba osób, którym przyznano decyzje o świadczeniu przez PCPR	70	0	0	0
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki				
Liczba osób, którym przyznano decyzje o świadczeniu	71	0	0	0
POMOC UDZIELANA UCHODZCOM W ZAKRESIE INDYWIDUALNEGO PROGRAMU INTEGRACJI				
Liczba osób, którym przyznano decyzje o świadczeniu przez PCPR	72	1	0	0

2.3. Wybrane usługi pomocy społecznej

WYBRANE USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ PROWADZONE PRZEZ POWIAT (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognozy roku następnego	
	Rok 2009	Rok 2010			
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE PROWADZONE PRZEZ PCPR					
Liczba rodzin	1	151	176	96	110
W tym: - porady prawne, - porady rodzinne, - porady psychologiczne	2	151	176	96	110
Liczba osób w rodzinach	3	366	393	303	306
W tym: - porady prawne, - porady rodzinne, - porady psychologiczne	4	366	393	303	306
PRACA SOCJALNA					
Liczba rodzin	5	0	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	6	0	0	0	0
INTERWENCJA KRYZYSOWA PROWADZONA PRZEZ PCPR					
Liczba rodzin	7	102	143	51	70
Liczba osób w rodzinach	8	224	321	168	210

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognozy roku następnego	
	Rok 2009	Rok 2010			
KONTRAKT SOCJALNY PROWADZONY PRZEZ PCPR					
Liczba osób ogółem z zawartym kontraktem socjalnym	9	37	47	45	57
INDYWIDUALNY PROGRAM USAMODZIELNIENIA PROWADZONY PRZEZ PCPR					
Liczba osób z zawartym z PCPR indywidualnym programem usamodzielnienia	10	192	214	244	275
INDYWIDUALNY PROGRAM ZATRUDNIENIA SOCJALNEGO W CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ UTWORZONYM PRZEZ POWIAT					
Liczba osób z indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego	11	0	0	0	0
SPECJALISTYCZNE USŁUGI DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI					
Liczba osób korzystających z usług	12	203	209	209	209
PROGRAMY ODDZIAŁYWAŃ KOREKCYJNO -EDUKACYJNYCH DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE					
Liczba osób korzystających z usług – programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych	13	55	52	42	40
INDYWIDUALNY PROGRAM INTEGRACJI DLA CUDZOZIEMCÓW					
Liczba osób z zawartym indywidualnym programem integracji	14	1	0	0	0

2.4. Instytucje pomocy społecznej

INSTYTUCJE POMOCY SPOŁECZNEJ W POWIECIE (stan na 31 XII, bez względu na podmiot prowadzący)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognozy roku następnego	
	Rok 2009	Rok 2010			
POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE					
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	1	1 812	2 069	1 891	1 789
DOM POMOCY SPOŁECZNEJ					
Liczba placówek ogółem	2	6	6	6	6
Liczba miejsc ogółem	3	649	649	649	649

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognozy roku następnego
		Rok 2009	Rok 2010		
Liczba osób korzystających ogółem	4	715	719	718	717
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM					
Liczba placówek ogółem	5	0	0	0	0
Liczba miejsc ogółem	6	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	7	0	0	0	0
W TYM WYBRANE RODZAJE:					
Środowiskowe domy samopomocy					
Liczba placówek ogółem	8	0	0	0	0
Liczba miejsc ogółem	9	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	10	0	0	0	0
Dzienne domy pomocy					
Liczba placówek ogółem	11	0	0	0	0
Liczba miejsc ogółem	12	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	13	0	0	0	0
Noclegownie, schroniska i domy dla osób bezdomnych					
Liczba placówek ogółem	14	0	0	0	0
Liczba miejsc ogółem	15	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	16	0	0	0	0
Kluby samopomocy					
Liczba placówek ogółem	17	0	0	0	0
Liczba miejsc ogółem	18	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	19	0	0	0	0
RODZINNE DOMY DZIECKA					
Liczba placówek ogółem	20	1	1	0	0
Liczba miejsc ogółem	21	8	8	0	0
Liczba osób korzystających	22	8	8	0	0
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓŁEM					
Liczba placówek ogółem	23	8	7	7	7
Liczba miejsc ogółem	24	14	12	10	10
Liczba osób korzystających	25	11	8	10	10
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognozy roku następnego
		Rok 2009	Rok 2010		
Liczba placówek ogółem	26	1	1	1	1
Liczba miejsc ogółem	27	9	9	9	7
Liczba osób korzystających	28	9	21	10	10
ZAKŁADY OPIEKUŃCZO-LECZNICZE					
Liczba jednostek organizacyjnych	29	2	2	2	2
Liczba osób korzystających	30	0	0	0	0
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA					
Liczba placówek ogółem	31	2	2	2	2
Liczba osób korzystających	32	0	0	0	0
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE					
Liczba placówek ogółem	33	4	4	3	3
Liczba osób korzystających	34	120	109	94	90
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ UTWORZONE PRZEZ POWIAT					
Liczba placówek ogółem	35	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	36	0	0	0	0
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWE					
Liczba placówek ogółem	37	3	3	3	3
Liczba uczestników zajęć	38	95	95	100	100
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ					
Liczba placówek ogółem	39	0	0	1	1
Liczba uczestników zajęć	40	0	0	20	20

2.5. Zwiększenie zasobu pomocy społecznej

ZWIĘKSZENIE ZASOBU POMOCY SPOŁECZNEJ W POWIECIE (w całym okresie sprawozdawczym, bez względu na podmiot prowadzący)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok oceny	Lata następne		
			Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
DOM POMOCY SPOŁECZNEJ					
Wartość ogółem nakładów w tys. zł	1	23 273	20 902	21 519	22 022

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok oceny	Lata następne			
		Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	
W tym:					
Środki Powiatu	2	10 659	11 064	12 055	12 862
Dotacje z budżetu państwa	3	10 434	9 783	9 464	9 160
Środki EFS	4	2 180	55	0	0
Pozostałe środki	5	0	0	0	0
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM					
Wartość ogółem nakładów w tys. zł W tym:	6	0	0	0	0
Środki Powiatu	7	0	0	0	0
Dotacje z budżetu państwa	8	0	0	0	0
Środki EFS	9	0	0	0	0
Pozostałe środki	10	0	0	0	0
W TYM WYBRANE RODZAJE:					
Środowiskowe domy samopomocy					
Wartość ogółem nakładów w tys. zł W tym:	11	0	0	0	0
Środki Powiatu	12	0	0	0	0
Dotacje z budżetu państwa	13	0	0	0	0
Środki EFS	14	0	0	0	0
Pozostałe środki	15	0	0	0	0
Dzienne domy pomocy					
Wartość ogółem nakładów w tys. zł W tym:	16	0	0	0	0
Środki Powiatu	17	0	0	0	0
Dotacje z budżetu państwa	18	0	0	0	0
Środki EFS	19	0	0	0	0
Pozostałe środki	20	0	0	0	0
Noclegownie, schroniska i domy dla osób bezdomnych					
Wartość ogółem nakładów w tys. zł W tym:	21	0	0	0	0
Środki Powiatu	22	0	0	0	0
Dotacje z budżetu państwa	23	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok oceny	Lata następane		
			Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
Środki EFS	24	0	0	0	0
Pozostałe środki	25	0	0	0	0
Kluby samopomocy					
Wartość ogółem nakładów w tys. zł W tym:	26	0	0	0	0
Środki Powiatu	27	0	0	0	0
Dotacje z budżetu państwa	28	0	0	0	0
Środki EFS	29	0	0	0	0
Pozostałe środki	30	0	0	0	0
RODZINNE DOMY DZIECKA					
Wartość ogółem nakładów w tys. zł W tym:	31	0	0	0	0
Środki Powiatu	32	0	0	0	0
Dotacje z budżetu państwa	33	0	0	0	0
Środki EFS	34	0	0	0	0
Pozostałe środki	35	0	0	0	0
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓŁEM					
Wartość ogółem nakładów w tys. zł W tym:	36	18	20	21	22
Środki Powiatu	37	18	20	21	22
Dotacje z budżetu państwa	38	0	0	0	0
Środki EFS	39	0	0	0	0
Pozostałe środki	40	0	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM					
Wartość ogółem nakładów w tys. zł W tym:	41	110	127	130	135
Środki Powiatu	42	110	127	130	135
Dotacje z budżetu państwa	43	0	0	0	0
Środki EFS	44	0	0	0	0
Pozostałe środki	45	0	0	0	0
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok oceny	Lata następane		
			Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
Wartość ogółem nakładów w tys. zł W tym:	46	12	12	12	12
Środki Powiatu	47	12	12	12	12
Dotacje z budżetu państwa	48	0	0	0	0
Środki EFS	49	0	0	0	0
Pozostałe środki	50	0	0	0	0
DZIEENNE PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE					
Wartość ogółem nakładów w tys. zł W tym:	51	0	0	0	0
Środki Powiatu	52	0	0	0	0
Dotacje z budżetu państwa	53	0	0	0	0
Środki EFS	54	0	0	0	0
Pozostałe środki	55	0	0	0	0
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ UTWORZONE PRZEZ POWIAT					
Wartość ogółem nakładów w tys. zł W tym:	56	0	0	0	0
Środki Powiatu	57	0	0	0	0
Dotacje z budżetu państwa	58	0	0	0	0
Środki EFS	59	0	0	0	0
Pozostałe środki	60	0	0	0	0
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWE					
Wartość ogółem nakładów w tys. zł W tym:	61	1 574	1 644	1 724	1 744
Środki Powiatu	62	156	164	172	174
Dotacje z budżetu państwa	63	1 418	1 480	1 552	1 570
Środki EFS	64	0	0	0	0
Pozostałe środki	65	0	0	0	0
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ					
Wartość ogółem nakładów w tys. zł W tym:	66	34	340	360	360
Środki Powiatu	67	0	0	0	0
Dotacje z budżetu państwa	68	34	340	360	360

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok oceny	Lata następne		
			Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
Środki EFS	69	0	0	0	0
Pozostałe środki	70	0	0	0	0

2.6. Kadra powiatowych centrów pomocy rodzinie

KADRA POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE (stan na 31 XII) W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognozy roku następnego
		Rok 2009	Rok 2010		
KADRA KIEROWNICZA					
Ogółem:	1	1	2	2	2
W tym:					
Wykształcenie wyższe	2	1	2	2	2
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	3	0	2	2	2
Pracownicy administracyjni					
Ogółem	4	15	15	12	14
Z tego:					
Wykształcenie wyższe	5	14	14	11	13
Wykształcenie średnie	6	1	1	1	1
Inne	7	0	0	0	0
Pracownicy socjalni					
Ogółem	8	8	9	8	8
W tym:					
Wykształcenie wyższe	9	8	9	8	8
Wykształcenie średnie	10	0	0	0	0
Specjalizacja 1-ego stopnia w zawodzie	11	0	0	0	0
Specjalizacja 2-ego stopnia w zawodzie	12	0	0	0	0
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	13	1	1	1	1
Inni:					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognozy roku następnego
		Rok 2009	Rok 2010		
Prawnicy	14	0	0	0	0
Psychologowie	15	2	2	1	1
Socjologowie	16	0	0	0	0

2.7. Koszty prowadzenia i utrzymania zasobu pomocy społecznej

KOSZTY PROWADZENIA I UTRZYMANIA ZASOBU POMOCY SPOŁECZNEJ POWIATU (stan na 31 XII) W tys. złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognozy roku następnego
		Rok 2009	Rok 2010		
POMOC SPOŁECZNA – POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE					
Całkowity, roczny koszt prowadzenia i utrzymania centrum	1	803	868	938	830
W tym:					
Wydatki na planowane inwestycje	2	0	0	0	0
Wydatki na wynagrodzenia z pochodnymi	3	608	658	736	657
Pozostałe koszty utrzymania	4	195	210	202	173
ŚREDNI MIESIĘCZNY KOSZT					
Dom Pomocy Społecznej	5	3	3	3	3
Ośrodki Wsparcia – ogółem	6	0	0	0	0
W tym:					
Środowiskowe domy pomocy	7	0	0	0	0
Dzienne domy pomocy	8	0	0	0	0
Noclegownie, schroniska i dom dla bezdomnych	9	0	0	0	0
Kluby samopomocy	10	0	0	0	0
Rodzinne Domy Pomocy	11	0	0	0	0
Mieszkania chronione	12	0	0	0	0
Ośrodki Interwencji Kryzysowej	13	0	0	0	0
Dzienne Placówki Opiekuńczo -Wychowawcze	14	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognozy roku następnego
		Rok 2009	Rok 2010		
ŚREDNI MIESIĘCZNY KOSZT					
Centrum Integracji Społecznej	15	0	0	0	0
Warsztat Terapii Zajęciowej	16	1	1	1	1
Zakład Aktywności Zawodowej	17	0	0	2	1

2.8. Środki finansowe na zadania własne i zlecone w obszarze pomocy społecznej

ŚRODKI FINANSOWE POWIATU NA ZADANIA WŁASNE I ZLECONE W OBSZARZE POMOCY SPOŁECZNEJ (stan na 31 XII) W tys. złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognozy roku następnego
		Rok 2009	Rok 2010		
ZADANIA WŁASNE					
Środki finansowe ogółem	1	4 672	4 737	4 796	5 129
W tym:					
Utrzymanie powiatowego centrum pomocy rodzinie	2	803	868	938	830
Prowadzenie mieszkań chronionych	3	22	22	18	20
Prowadzenie i rozwój domów pomocy społecznej	4	9	10	13	11
Prowadzenie powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	5	0	0	0	0
Pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w placówkach opiekuńczo wychowawczych i w rodzinach zastępczych, również na terenie innego powiatu	6	3 283	3 281	3 251	3 701
Organizowanie i prowadzenie specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego dla rodzin naturalnych i zastępczych, a także terapii rodzinnej	7	0	0	0	0
Kierowanie dzieci do placówek opiekuńczo - wychowawczych i ustalanie wysokości odpłatności rodziców i opiekunów prawnych za pobyt dzieci w tych placówkach	8	7	8	8	7

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognozy roku następnego
		Rok 2009	Rok 2010		
Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz pokrywanie wydatków związanych z kontynuowaniem nauki osobom opuszczającym niektóre typy placówek opiekuńczo-wychowawczych, schroniska, zakłady poprawcze, domy pomocy społecznej i rodziny zastępcze	9	548	546	561	550
Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych i udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci oraz ustalanie wysokości odpłatności rodziców za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych	10	0	2	7	10
ZADANIA ZLECONE					
Środki finansowe ogółem	11	1 111	861	896	1 608
W tym:					
Dofinansowanie osobom niepełnosprawnym do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjny	12	189	91	101	370
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	13	7	7	6	8
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	14	462	474	413	508
Likwidacja barier architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, w komunikowaniu się i technicznych	15	453	289	376	670
Przystosowanie tworzonych lub istniejących stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych	16	0	0	0	52
INNE ZADANIA					
Środki finansowe na utrzymanie centrum integracji społecznej utworzonego przez powiat	17	0	0	0	0
Środki finansowe na utrzymanie warsztatów terapii zajęciowej utworzonego przez powiat	18	0	0	0	0
Środki finansowe na utrzymanie zakładu aktywności zawodowej utworzonego przez powiat	19	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognozy roku następnego	
	Rok 2009	Rok 2010			
ŚRODKI EFS NA PROJEKTY					
Liczba projektów EFS ogółem	20	2	2	1	1
Środki EFS na projekty ogółem (tys. złotych)	21	673	412	219	213
DOTACJE Z BUDŻETU PAŃSTWA					
Projekt systemowy „Powiat Olsztyński aktywizuje”	22	4	14	11	11

LICZBA OSÓB W PROJEKTACH EFS W POWIECIE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognozy roku następnego	
	Rok 2009	Rok 2010			
LICZBA OSÓB W PROJEKTACH (wymienić jakie)					
Projekt systemowy "Powiat Olsztyński aktywizuje"	1	56	70	68	63
Projekt konkursowy "Badania osobowościowe szansą dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym"	2	250	330	0	0

2.9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi – zadania zlecone w obszarze pomocy społecznej

WSPÓŁPRACA POWIATU Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI - ZADANIA ZLECONE W OBSZARZE POMOCY SPOŁECZNEJ (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognozy roku następnego	
	Rok 2009	Rok 2010			
ZLECONE ZADANIA PUBLICZNE – Ar. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego					
Liczba organizacji pozarządowych posiadająca umowy współpracy (zleceń zadań)	1	1	1	1	1
Wartość zleconych zadań publicznym organizacjom pozarządowym	2	47	47	47	47
WYBRANY RODZAJ USŁUG POMOCY I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ PROWADZONYCH PRZEZ ORGANIZACJE POZARZĄDOWE					
Usługi opiekuńcze					
Liczba zleceń dla organizacji pozarządowych	3	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognozy roku następnego
		Rok 2009	Rok 2010		
Wartość zleceń w tys. zł	4	0	0	0	0
Specjalistyczne usługi opiekuńcze					
Liczba zleceń dla organizacji pozarządowych	5	0	0	0	0
Wartość zleceń w tys. zł	6	0	0	0	0
Prowadzenie placówki pomocy społecznej					
Liczba zleceń dla organizacji pozarządowych	7	0	0	0	0
Wartość zleceń w tys. zł	8	0	0	0	0

2.10. Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej

2.10.1. Wskaźnik profesjonalizacji kadry PCPR

	kierownicy i pracownicy socjalni posiadający specjalizację z organizacji z pomocy społecznej	pozostali pracownicy posiadający specjalizację z organizacji z pomocy społecznej*	liczba wszystkich zatrudnionych w PCPR	wartość wskaźnika $((k1+k2)/k3) \times 100\%$ (wartość procentowa)	dynamika (wartość procentowa)
	1	2	3	4	5
2009	1	1	26	8	X
2010	3	2	28	18	225
2011	3	2	23	22	122
2012 prognozy	3	2	25	20	91

* nie ujęci w kolumnie 1

2.10.2. Wskaźnik wykształcenia pracowników socjalnych

	liczba pracowników socjalnych posiadających wyższe wykształcenie	liczba wszystkich pracowników socjalnych zatrudnionych w PCPR	wartość wskaźnika $(k1/k2) \times 100\%$ (wartość procentowa)	dynamika (wartość procentowa)
	1	2	3	4
2009	8	8	100	X
2010	9	9	100	100
2011	8	8	100	100
2012 prognozy	8	8	100	100

2.10.3. Wskaźnik profesjonalizacji pracowników socjalnych I

	liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację I st. w zawodzie	liczba wszystkich pracowników socjalnych zatrudnionych w PCPR	wartość wskaźnika $(k1/k2) \times 100\%$ (wartość procentowa)	dynamika (wartość procentowa)
	1	2	3	4
2009	0	8	0	X
2010	0	9	0	0
2011	0	8	0	0
2012 prognozy	0	8	0	0

2.10.4. Wskaźnik profesjonalizacji pracowników socjalnych II

	liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację II st. w zawodzie	liczba wszystkich pracowników socjalnych zatrudnionych w PCPR	wartość wskaźnika $(k1/k2) \times 100\%$ (wartość procentowa)	dynamika (wartość procentowa)
	1	2	3	4
2009	0	8	0	X
2010	0	9	0	0
2011	0	8	0	0
2012 prognozy	0	8	0	0

2.10.5. Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej

	liczba osób korzystających z pomocy	liczba wszystkich pracowników socjalnych zatrudnionych w PCPR w przeliczeniu na etaty	wartość wskaźnika $k1/k2$	dynamika (wartość procentowa)
	1	2	3	4
2009	344	8,00	43	X
2010	378	9,00	42	98
2011	488	8,00	61	145
2012 prognozy	0	8,00	0	0

2.10.6. Wskaźnik pracy socjalnej PCPR

	liczba osób korzystających z pracy socjalnej	liczba osób korzystających z pomocy PCPR	wartość wskaźnika (k1/k2)x100% (wartość procentowa)	dynamika (wartość procentowa)
	1	2	3	4
2009	0	344	0	X
2010	0	378	0	0
2011	0	488	0	0
2012 prognozy	0	0	0	0

2.10.7. Wskaźnik obciążenia pracowników socjalnych PCPR

	liczba osób objętych pracą socjalną	liczba pracowników socjalnych w przeliczeniu na etaty	wartość wskaźnika k1/k2	dynamika (wartość procentowa)
	1	2	3	4
2009	0	8,00	0	X
2010	0	9,00	0	0
2011	0	8,00	0	0
2012 prognozy	0	8,00	0	0

2.10.8. Wskaźnik kontraktów socjalnych

	liczba osób z zawartym kontraktem socjalnym****	liczba osób korzystających z pomocy PCPR	wartość wskaźnika (k1/k2)x100% (wartość procentowa)	dynamika (wartość procentowa)
	1	2	3	4
2009	37	344	11	X
2010	47	378	12	109
2011	45	488	9	75
2012 prognozy	57	0	0	0

**** dotyczy osób, które podpisały kontrakt (nie wliczając członków ich rodzin, którzy również mogą być beneficjentami kontraktu)

2.10.9. Wskaźnik interwencji kryzysowej PCPR

	liczba osób korzystających z interwencji kryzysowej	liczba osób korzystających z pomocy PCPR	wartość wskaźnika (k1/k2)x100% (wartość procentowa)	dynamika (wartość procentowa)
	1	2	3	4
2009	224	344	65	X
2010	321	378	85	131

	liczba osób korzystających z interwencji kryzysowej	liczba osób korzystających z pomocy PCPR	wartość wskaźnika (k1/k2)x100% (wartość procentowa)	dynamika (wartość procentowa)
	1	2	3	4
2011	168	488	34	40
2012 prognozy	210	0	0	0

2.10.10. Wskaźnik reintegracji społeczno-zawodowej

	liczba osób z indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego plus osób z kontraktami socjalnymi w KIS	liczba osób bezrobotnych w powiecie	wartość wskaźnika (k1/k2)x100% (wartość procentowa)	dynamika (wartość procentowa)
	1	2	3	4
2009	0	7 687	0	X
2010	0	7 574	0	0
2011	0	7 801	0	0
2012 prognozy	0	0	0	0

2.10.11. Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w środowiskowych domach samopomocy

	liczba osób umieszczonych w środowiskowych domach samopomocy	liczba osób oczekujących na umieszczenie w środowiskowych domach samopomocy	wartość wskaźnika (k1x100)/(k1+k2)	dynamika (wartość procentowa)
	1	2	3	4
2009	0	0	0	X
2010	0	0	0	0
2011	0	0	0	0
2012 prognozy	0	0	0	0

2.10.12. Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w mieszkaniach chronionych

	liczba osób umieszczonych w mieszkaniach chronionych	liczba osób oczekujących na umieszczenie w mieszkaniach chronionych	wartość wskaźnika (k1x100)/(k1+k2)	dynamika (wartość procentowa)
	1	2	3	4
2009	11	0	100	X
2010	10	0	100	100

	liczba osób umieszczonych w mieszkaniach chronionych	liczba osób oczekujących na umieszczenie w mieszkaniach chronionych	wartość wskaźnika (k1x100)/(k1+k2)	dynamika (wartość procentowa)
	1	2	3	4
2011	10	0	100	100
2012 prognozy	10	0	100	100

2.10.13. Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w domach pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym

	liczba osób umieszczonych w ponadgminnych domach pomocy społecznej	liczba osób oczekujących na umieszczenie w ponadgminnych domach pomocy społecznej	wartość wskaźnika (k1x100)/(k1+k2)	dynamika (wartość procentowa)
	1	2	3	4
2009	70	98	42	X
2010	74	108	41	98
2011	72	95	43	105
2012 prognozy	72	100	42	98

3. WNIOSKI KOŃCOWE

Na podstawie przedstawionych w niniejszym dokumencie danych opracowano poniżej przedstawione wnioski dotyczące zabezpieczenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej Powiatu Olsztyńskiego:

- analiza lat 2009 -2011 wykazuje systematyczny wzrost liczby osób bezrobotnych zamieszkałych na terenie Powiatu Olsztyńskiego,
- wzrastająca liczba dzieci umieszczonych w rodzin zastępczych wskazuje na ciągłą potrzebę rozwoju profesjonalnego rodzicielstwa zastępczego m.in. poprzez szkolenia kandydatów na rodziców zastępczych,
- rozwój rodzinnego rodzicielstwa zastępczego dążyć będzie do zaprzestania kierowania dzieci do instytucjonalnych form opieki poprzez zmniejszanie liczby miejsc w całodobowych placówkach opiekuńczo – wychowawczych,
- funkcjonujące na terenie Powiatu Olsztyńskiego mieszkania chronione zabezpieczają potrzeby Powiatu w tym zakresie,
- kadra PCPR zatrudniona jest zgodnie z obowiązującymi standardami,
- skala zobrazowanych problemów społecznych ukazuje potrzebę znaczących nakładów i środków na realizację nałożonych ustawowo zadań.

Prognoza roku 2012 oraz lat następnych wskazuje na kontynuację realizowanych przez PCPR w Olsztynie zadań i prowadzonych działań wynikających z wejścia w życie nowych uregulowań prawnych oraz podejmowanie nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.

Mając na uwadze zwiększenie zakresu zadań PCPR w Olsztynie w związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zasadne jest zwiększenie potencjału kadrowego Centrum poprzez zatrudnienie koordynatorów pieczy zastępczej.

Przy wykorzystaniu środków finansowych pochodzących z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013, tutejsze Centrum, w ramach projektu systemowego pod nazwą "Powiat Olsztyński aktywizuje" kontynuować będzie działania z zakresu aktywnej integracji adresowane do klientów pomocy społecznej z wykorzystaniem instrumentów aktywizacji społecznej, edukacyjnej i zawodowej mające na celu przywrócenie osób wykluczonych na rynek pracy oraz ich integrację ze społeczeństwem.